

Lavinia Valeria Lefterache

George-Alexandru Lazăr

Ionuț-Gabriel Vișinescu

Ștefana-Iuliana Sorohan

Cristian Mitrache

Dorel Herinean

George Cristian Ioan

Marius-Georgel Sima

Drept penal. Partea generală

Caiet de seminar

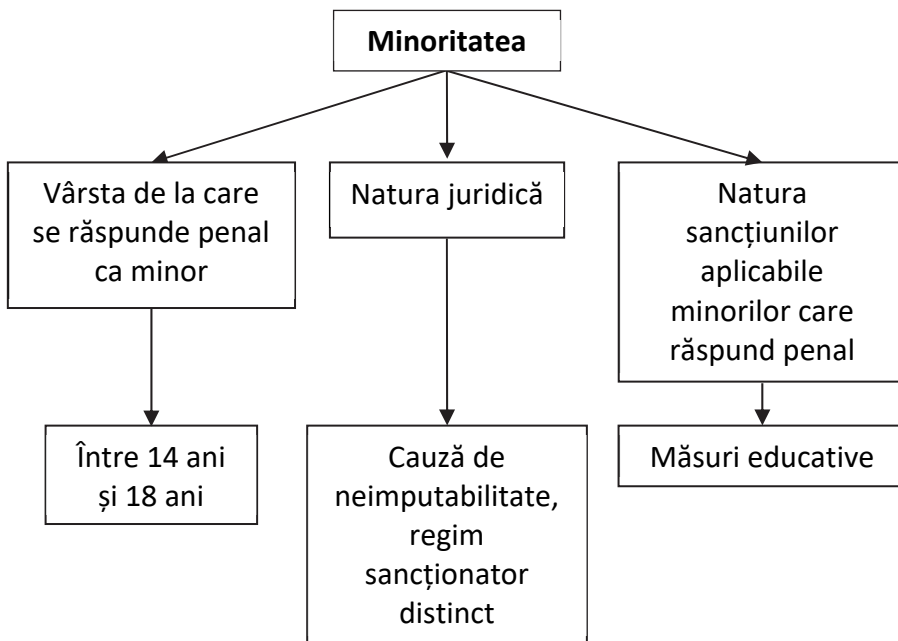
Ediția a 2-a

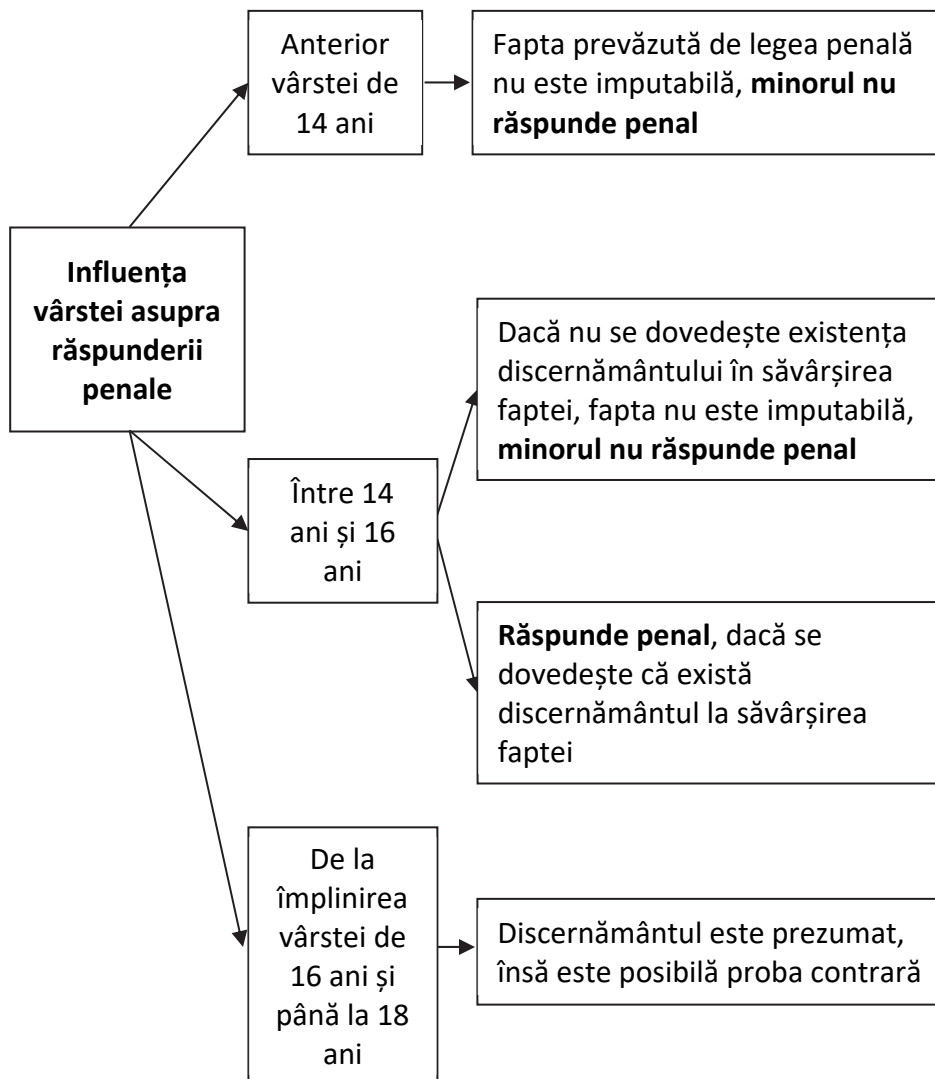
Editura
Stamangiu
2023

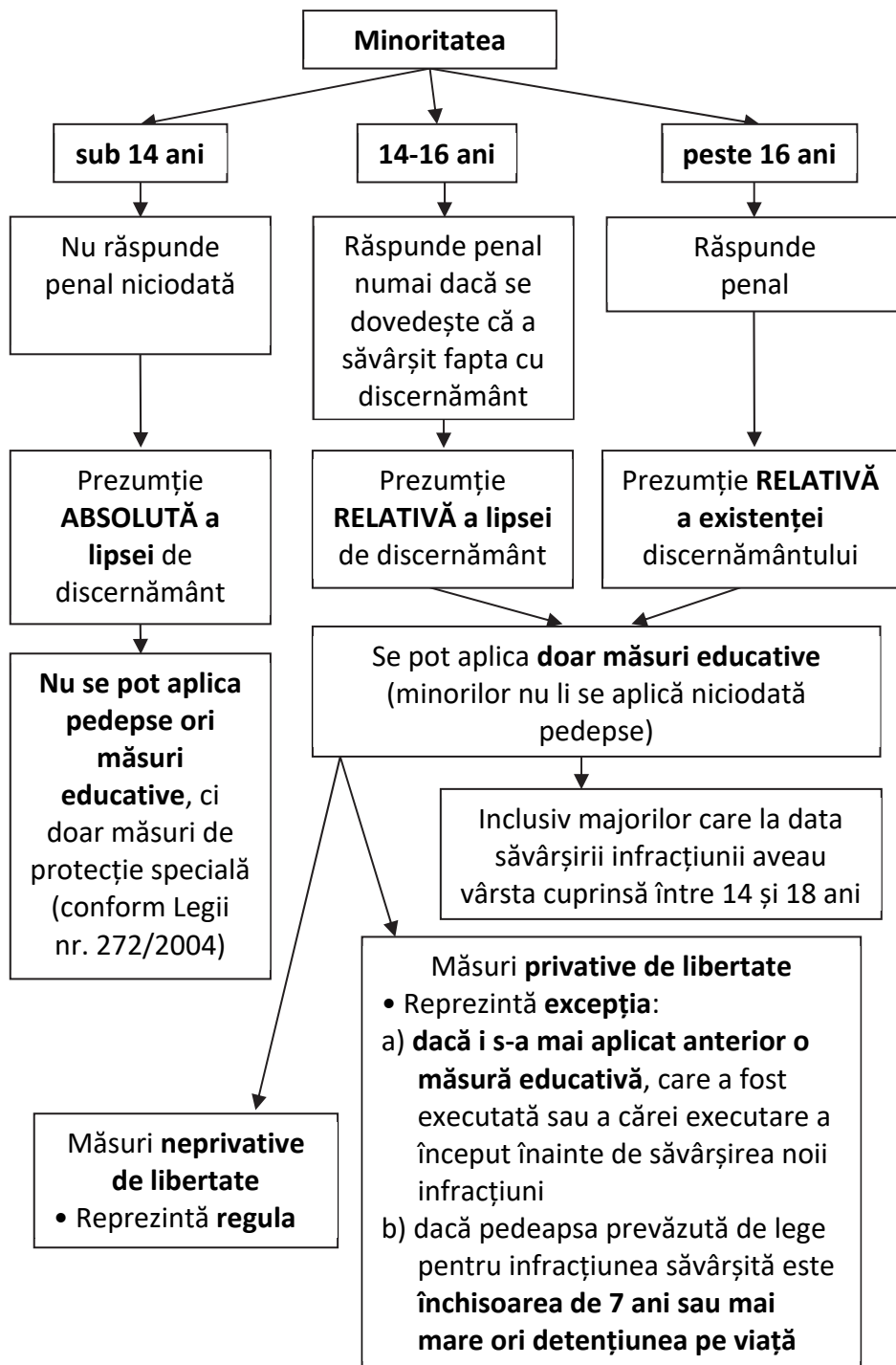
TITLUL V. MINORITATEA

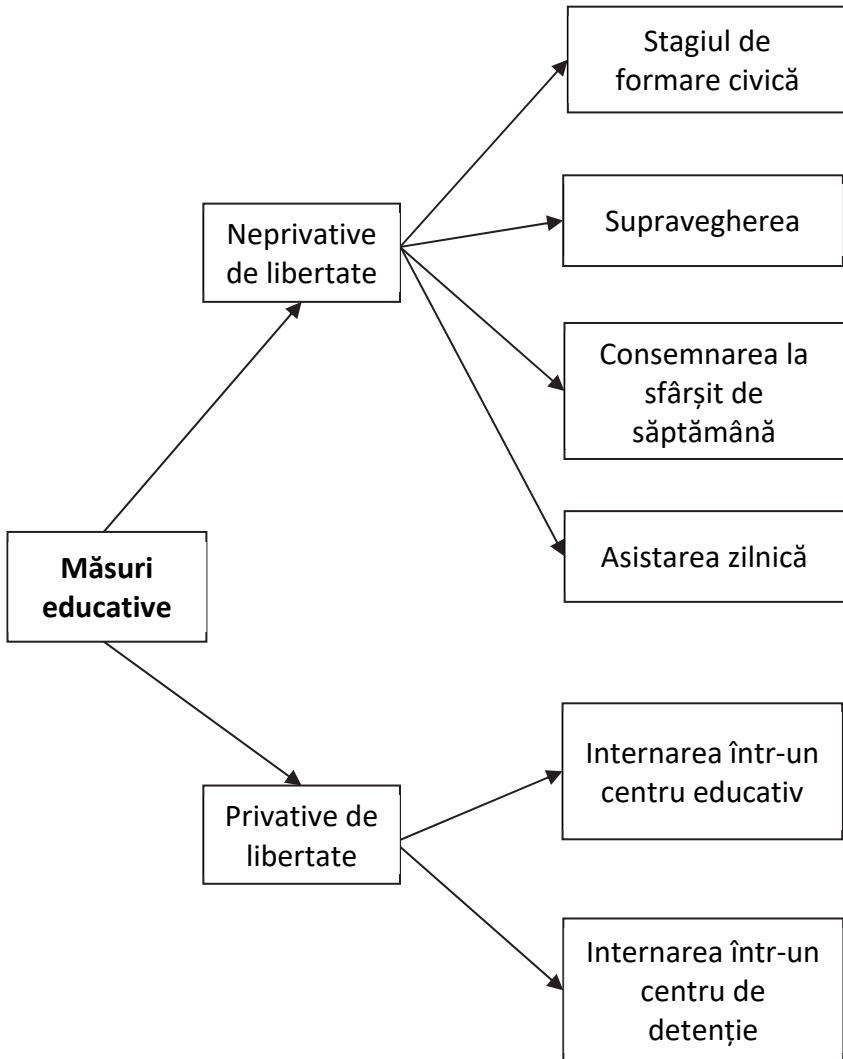
(art. 113-134 CP)

I. Aspecte teoretice

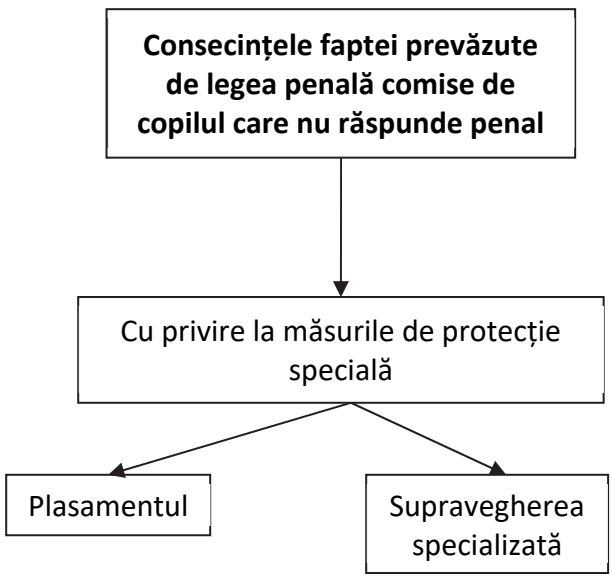

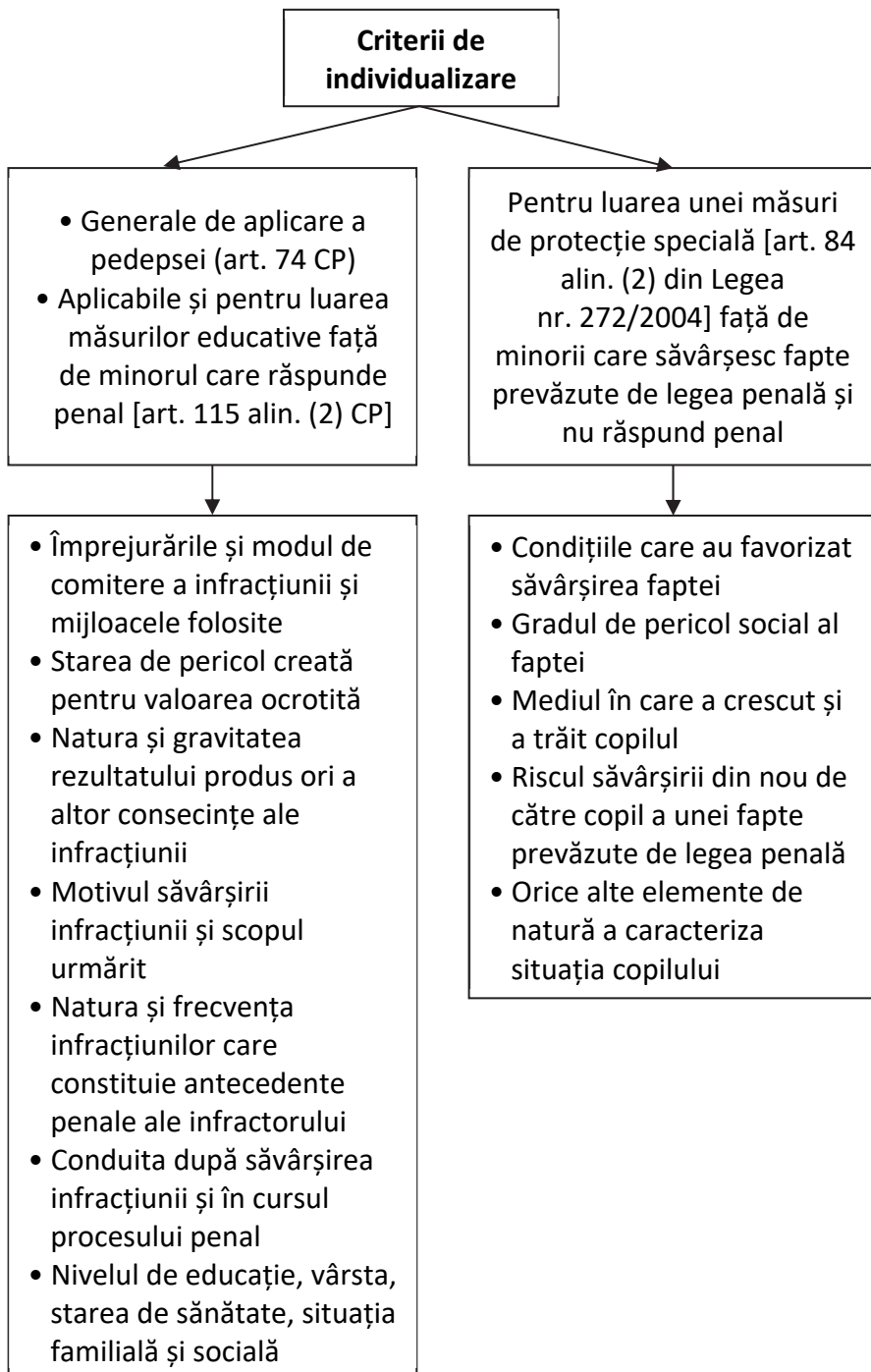

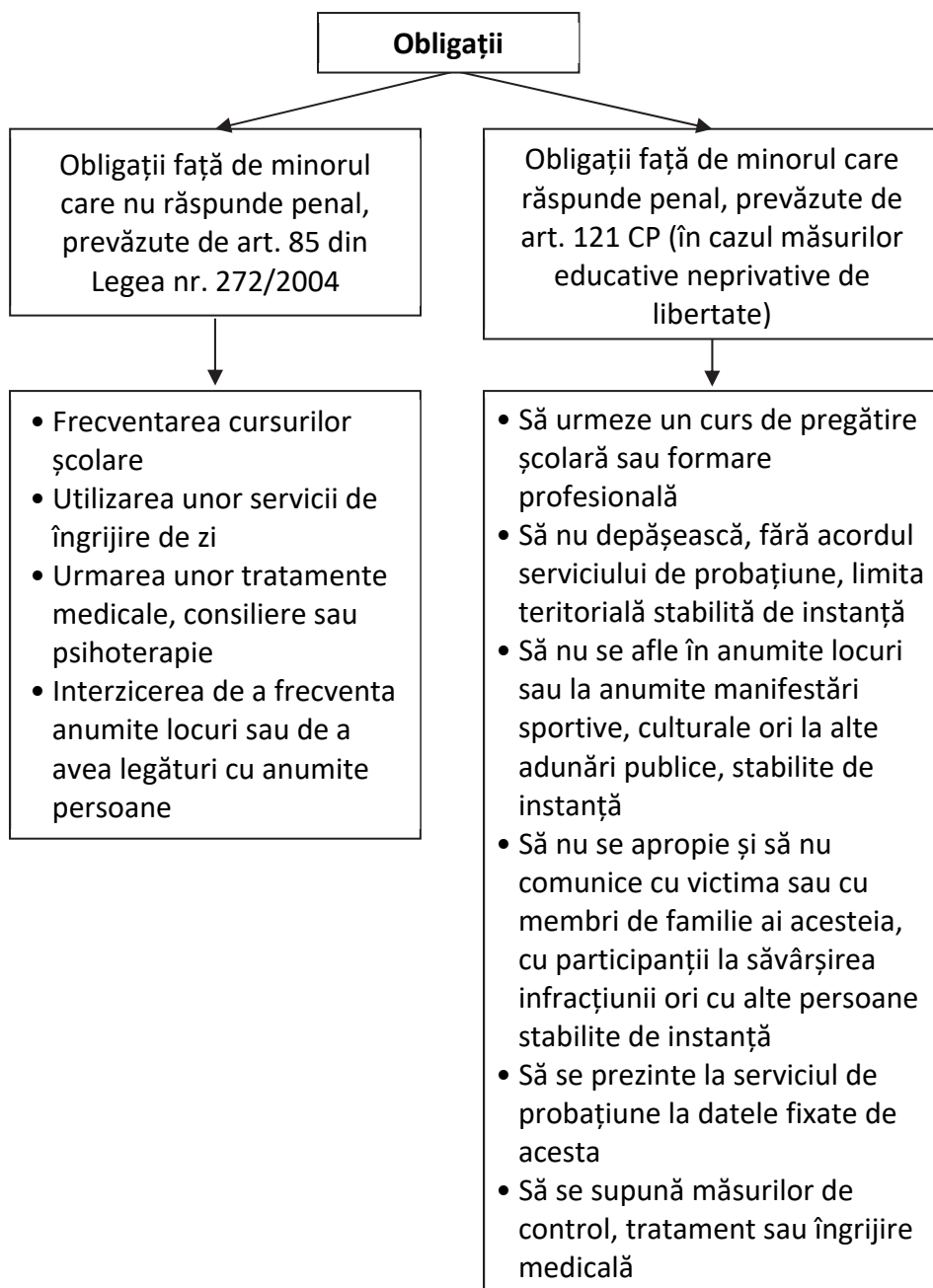

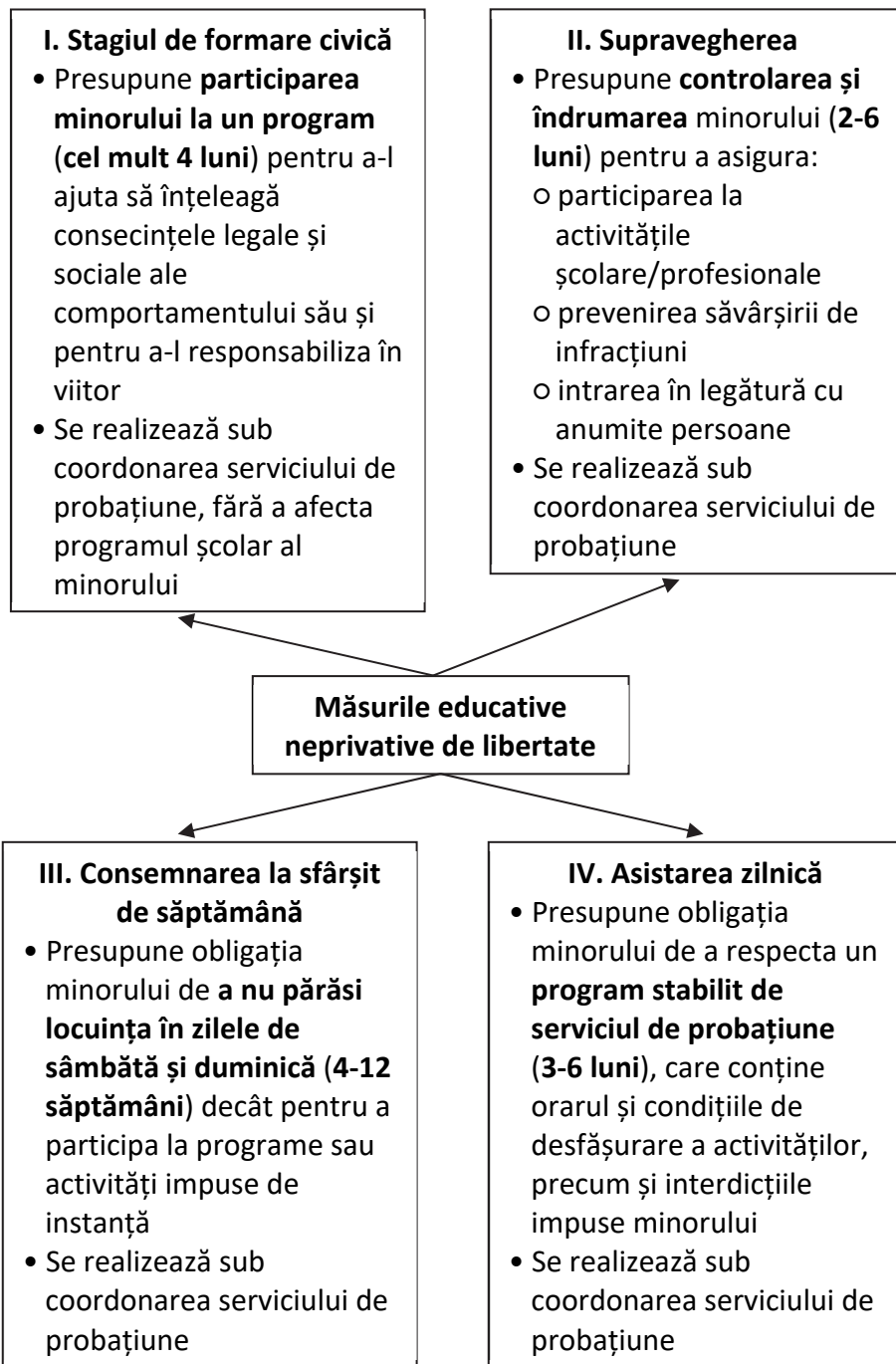
Alegerea măsurii educative se face în condițiile art. 114 CP, conform criteriilor generale de individualizare a pedepselor (art. 74 CP)

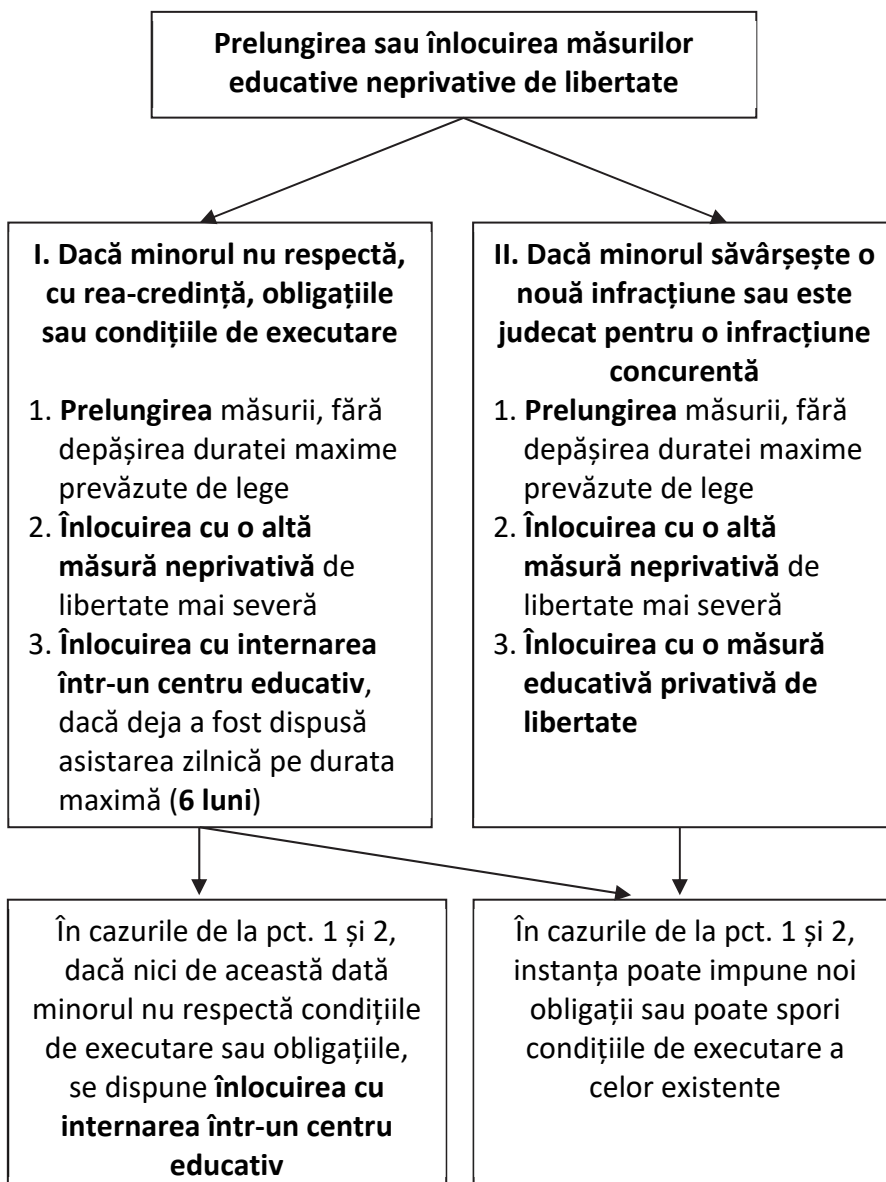

Obligații ce pot fi impuse pe durata executării măsurilor educative neprivative

- Să urmeze un curs de pregătire școlară sau formare profesională
- Să nu depășească, fără acordul serviciului de probațiune, limita teritorială stabilită de instanță
- Să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță
- Să nu se apropie și să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanții la săvârșirea infracțiunii ori cu alte persoane stabilite de instanță
- Să se prezinte la serviciul de probațiune la datele fixate de acesta
- Să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală

Modificarea obligațiilor

1. Dacă intervin motive pentru impunerea unor noi obligații, modificarea sau încetarea obligațiilor
2. Dacă minorul nu respectă obligațiile sau condițiile de executare a măsurii educative

Măsurile educative privative de libertate

I. Internarea într-un centru educativ

- **Conținut:** instituție specializată în recuperarea minorilor, program de pregătire școlară și formare profesională, programe de reintegrare socială
- **Durată:** 1-3 ani

Dacă săvârșește o nouă infracțiune sau este judecat pentru o infracțiune concurrentă:

- prelungirea duratei fără depășirea maximului legal
- înlocuirea cu internarea într-un centru de detenție

Dacă dovedește interes pentru însușirea cunoștințelor școlare/profesionale și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puțin 1/2 din durata măsurii educative:

- înlocuirea cu asistarea zilnică pentru o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana nu a împlinit 18 ani
- liberarea din centrul educativ, dacă persoana a împlinit 18 ani.
  - Odată cu liberarea vor fi impuse una sau mai multe obligații dintre cele prevăzute de art. 121 CP, până la împlinirea măsurii

Dacă săvârșește o nouă infracțiune, înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, instanța revine asupra înlocuirii și dispune:

- executarea restului duratei din internarea inițială + **facultativ** prelungirea duratei până la maximul prevăzut de lege
- internarea într-un centru de detenție

Dacă nu respectă, cu rea-credință, obligațiile sau condițiile de executare a asistării zilnice, instanța revine asupra înlocuirii sau liberării și dispune executarea restului rămas din măsura internării într-un centru educativ

II. Internarea într-un centru de detenție

- **Conținut:** instituție specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază și supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum și programe de pregătire școlară și formare profesională
- **Durată:**
  - o 2-5 ani (regula)
  - o 5-15 ani (excepția, când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 20 de ani sau mai mare ori detențiunea pe viață)

Dacă săvârșește o nouă infracțiune sau este judecat pentru o infracțiune concurrentă:

- c) prelungirea duratei, fără depășirea maximului legal
! Din durata măsurii educative se scade perioada executată până la data hotărârii

Dacă dovedește interes pentru însușirea cunoștințelor școlare/profesionale și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puțin 1/2 din durata măsurii educative:

- c) înlocuirea cu asistarea zilnică pentru o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana nu a împlinit 18 ani
d) liberarea din centrul educativ, dacă persoana a împlinit 18 ani
- Odată cu liberarea vor fi impuse una sau mai multe obligații dintre cele prevăzute de art. 121 CP, până la împlinirea măsurii

Dacă săvârșește o nouă infracțiune, înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, instanța revine asupra înlocuirii și dispune:

- c) executarea restului duratei din internarea într-un centru de detenție
d) prelungirea internării, fără depășirea maximului legal, în raport cu pedeapsa cea mai grea dintre cele aplicabile pentru infracțiunile săvârșite

Dacă nu respectă, cu rea-credință, obligațiile sau condițiile de executare a asistării zilnice,

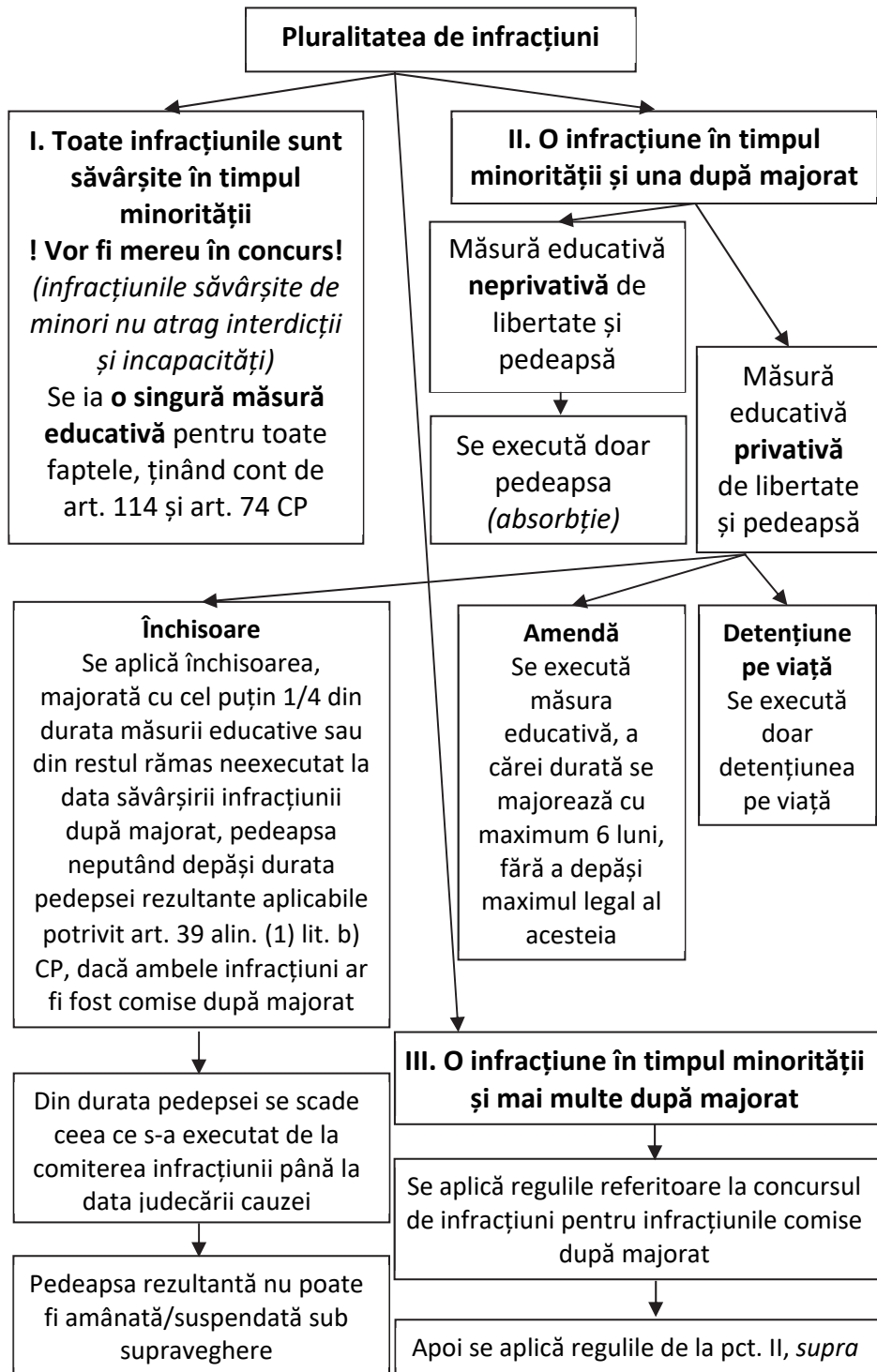
instanța revine asupra înlocuirii sau liberării și dispune executarea restului rămas din măsura internării într-un centru de detenție

Schimbarea regimului de executare

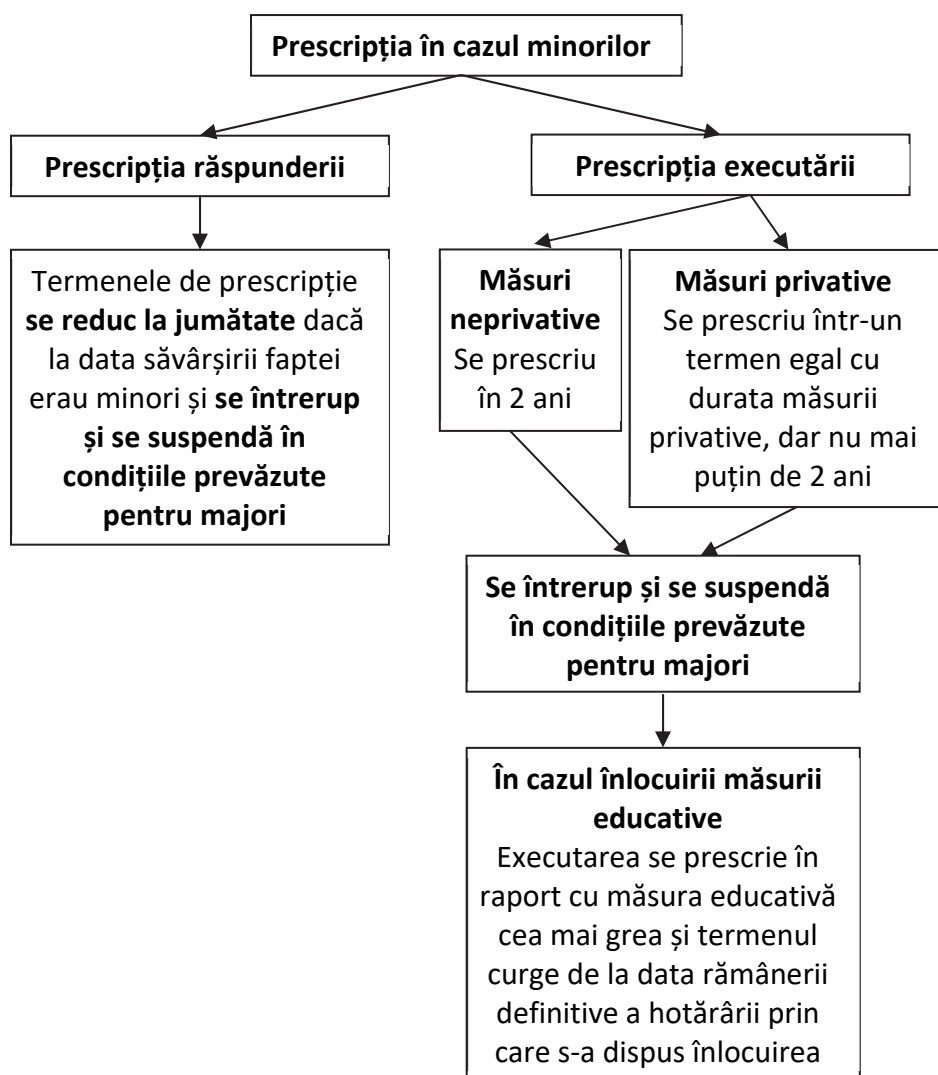
Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influențează negativ sau împiedică procesul de recuperare și reintegrare a celorlalte persoane internate, instanța **poate dispune continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar**

Dispoziții comune**Cauzele de atenuare și cauzele de agravare**

În cazul infracțiunilor săvârșite în timpul minorității, cauzele de atenuare și cauzele de agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative și produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă

Dacă pe durata termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, al suspendării sub supraveghere ori al liberării condiționate se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune în timpul minorității pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui termen, o măsură educativă privativă de libertate, amânarea, suspendarea sau liberarea **se anulează**, aplicându-se în mod corespunzător regulile de la pct. II și III, *supra*

Când la data pronunțării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanța, ținând seama de posibilitățile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum și de celelalte criterii prevăzute în art. 74 CP, poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar

II. Întrebări recapitulative

1. Inculpatul în vârstă de 17 ani și 8 luni i-a aplicat victimei mai multe lovituri care inițial au necesitat pentru vindecare 90 de zile de îngrijiri medicale, victima fiind internată. Starea de sănătate a victimei s-a degradat, iar după un an de la momentul agresiunii aceasta a încetat din viață. S-a stabilit că între loviturile aplicate de către inculpat și moartea victimei există legătură de cauzalitate. În speță:

- a) inculpatul nu va răspunde penal ca minor;
- b) față de inculpat se va putea lua o măsură educativă privativă de libertate, chiar dacă la momentul decesului victimei el devenise major;
- c) având în vedere gravitatea faptei săvârșite și că inculpatul devenise major nu numai la momentul decesului victimei, dar și până la terminarea procesului penal, se poate aplica pedeapsa închisorii, însă între limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea respectivă reduce la jumătate.

2. Cu privire la infracțiunile comise de minori:

- a) în caz de concurs de infracțiuni săvârșite în timpul minorității se stabilește și se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele;
- b) nu se poate lua o măsură educativă neprivativă de libertate, indiferent de infracțiunea săvârșită, dacă minorul nu a mai săvârșit o infracțiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat;
- c) în cazul săvârșirii a două infracțiuni, dintre care una în timpul minorității și una după majorat, se va stabili o pedeapsă pentru ambele infracțiuni.

3. X, minor la data săvârșirii faptei, a fost condamnat la 2 ani internare într-un centru de detenție. Se va dispune o soluție legală atunci când, după executarea a 14 luni din măsura educativă:

- a) minorul a dovedit interes constant pentru însușirea cunoștințelor școlare și profesionale și a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, astfel că s-a dispus înlocuirea măsurii internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata neexecutată;

- b) minorul a fost judecat pentru o infracțiune concurentă, astfel că s-a dispus prelungirea internării cu un an;
- c) minorul a comis o nouă infracțiune în urma căreia a fost menținută măsura educativă pe durata de 2 ani.

4. Dacă minorul nu respectă, cu rea-credință, condițiile de executare a măsurii educative neprivative de libertate a asistării zilnice, dispusă pe o durată de 4 luni, sau obligațiile impuse în cadrul acesteia, instanța, pentru a pronunța o soluție legală, va dispune:

- a) suplimentarea obligațiilor care pot fi impuse minorului;
- b) prelungirea măsurii educative a asistării zilnice până la 6 luni;
- c) înlocuirea măsurii educative a asistării zilnice cu măsura educativă a supravegherii pe o durată de 6 luni.

5. Cu privire la infracțiunile comise de minori:

- a) în caz de concurs de infracțiuni săvârșite în timpul minorității se stabilește și se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele;
- b) nu se poate lua o măsură educativă neprivativă de libertate, indiferent de infracțiunea săvârșită, dacă minorul nu a mai săvârșit o infracțiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat;
- c) în cazul săvârșirii a două infracțiuni, dintre care una în timpul minorității și una după majorat, se va stabili o măsură educativă pentru ambele infracțiuni, dacă subiectul nu împlinise încă vârsta de 21 de ani la data pronunțării hotărârii.

6. X, minor la data săvârșirii faptei, a fost condamnat la data de 31.01.2014 la 2 ani internare într-un centru de reeducare, măsură educativă aplicată de instanța de judecată în baza Codului penal din 1969 în vigoare la acel moment. La data de 01.02.2014 a intrat în vigoare actualul Cod penal, astfel încât, la data judecării apelului declarat de către X, instanța a avut de stabilit legea penală aplicabilă, comparând sancțiunile prevăzute de legile care s-au succedat, după ce a apreciat că urmează să dispună o sancțiune pe o durată de 2 ani. Pentru a pronunța o hotărâre legală, instanța de apel:

- a) menține soluția instanței de fond de aplicare a măsurii educative a internării într-un centru de reeducare, prevăzută de Codul penal anterior;

- b) desființează sentința instanței de fond și, rejudecând, dispune o pedeapsă de 2 ani, conform Codului penal anterior;
- c) desființează sentința instanței de fond și, rejudecând, dispune măsura educativă a internării într-un centru educativ (prevăzută de Codul penal în vigoare) pe o durată de 2 ani.

7. X, născut la data de 01.03.2004, a comis o infracțiune de furt la data de 26.04.2019, pentru care instanța i-a aplicat prin sentința penală nr. 5 din 01.02.2020, definitivă la data de 01.05.2020, măsura educativă a supravegherii pe durata de două luni, a cărei executare a început la data de 02.05.2020. La 19.12.2019, X a comis o infracțiune de tâlhărie care a fost judecată în perioada ianuarie 2020-02.06.2020. Pentru infracțiunea de tâlhărie, pentru a pronunța o soluție legală, instanța va aplica, la 02.06.2020:

- a) măsura educativă a supravegherii, pe o durată de 6 luni, din care va scădea durata deja executată din măsura educativă a supravegherii, aplicată prin sentința penală nr. 5/2020, de la 02.05.2020 la 02.06.2020;
- b) măsura educativă a supravegherii, pe o durată de o lună, fără să scadă durata deja executată, dar având în vedere la alegerea și stabilirea sancțiunii faptul că a executat deja o lună din măsura educativă aplicată prin sentința penală nr. 5/2020;
- c) măsura educativă a supravegherii pe o durată de 4 luni, fără să scadă durata deja executată, dar având în vedere la alegerea și stabilirea sancțiunii durata măsurii educative aplicate prin sentința penală nr. 5/2020.

8. Dacă minorul nu respectă, cu rea-credință, condițiile de executare a măsurii educative neprivative de libertate a asistării zilnice, dispusă pe o durată de 6 luni, sau obligațiile impuse în cadrul acesteia, instanța, pentru a pronunța o soluție legală, va dispune:

- a) prelungirea măsurii educative a asistării zilnice, fără a se putea depăși maximul prevăzut de lege pentru aceasta;
- b) înlocuirea măsurii educative a asistării zilnice pe o durată de 6 luni cu măsura educativă a supravegherii pe o durată de 6 luni;
- c) înlocuirea măsurii educative a asistării zilnice cu internarea într-un centru educativ pe o perioadă de un an.